

Redacțiunea, Administrațiunea, și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Borisori nefrancați nu se primesc. — Manuscrise nu se restituie.
INSERATE se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Dukes, Heinrich Schölkopf, Rudolf Mosse, A. Oppelt, Nachfolger; Anton Oppelt, J. Demeter; în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în București: Agența Havas, Succursale de Roumanie; în Hamburg: Karolyi & Liebmann.
Prețul inserțiilor: o serie garnd pe o coloană 8 or. și 30 or. timbru pentru o publicare. Publicării mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o serie 10 or. séu 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta“ iese în mâ-care și.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumără la toate oficiile poștale din ținu și din afară și la dd. celesteri.
Abonamentul pentru Brașov administrațiunea, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 80 or. Or. dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un exemplar 5 or. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 85.

Brașov, Luni-Marți, 18 (30) Aprilie

1895.

La stările dinăuntru.

Din când în când apare în „Allgemeine Ztg.“ din München câte-o revistă asupra situațiunii politice în Ungaria, în care se marcheză în mod flegmatic liniștit, cum coresponde freii germane și, putem adauge, și politice actuale germane maghiarofile, momentele de căpeteniă ale acestei situațiunii.

Astfel numitul diar, în numărul său dela 18 Aprilie publică un articol din Budapesta, în care face nise interesante constatări a stărilor interne din statul ungar, cari tocmai venind din această parte au o însemnătate deosebită. De aceea vom schița aici pe scurt cuprinsul memoriatului articol al fôiei bavareze.

Inainte de toate țice, că s'ar amăgi acela, care ar crede, că tăcerea politică, ce domnesce adî în Ungaria, ar fi un semn de liniște pacinică, ér nu liniștea înainte unor nouă vijelii. Stările dinăuntru ale Ungariei nu promit nici-decum o dezvoltare normală a lucrurilor; s'a adunat prea multă materie esplosibilă în deceniile din urmă, care nu așteptă, decât momentul favorabil spre a isbucni în flăcări.

Crisa economică bântue și cele mai bogate ținuturi în „Terra de jos“ (Alföld). Aici domnesce cea mai mare miserie, aici s'a ivit socialismul agrar. Inundările au mărit miseria, care domnesce în toate părțile, mai ales în Ungaria de sus și în Transilvania. Singură Budapesta arată un avânt înfloritor, însă numai pe contul celorlalte părți ale țerei.

Poporul la orașe și la sate se luptă cu grijile vieței, căci raporturile de câștig au devenit mai rele în aceeași proporția, în care s'au urcat dările. Bine, că finanțele statului

sunt de-oamdată regulate și bugetul echilibrat, dér câte jertfe n'a costat această încordare financiară a cetățenilor? Ungaria a forțat dările până la extrem, așa că, decât s'ar mări sarcinele, ar trebui să urmeze neapărat o catastrofă.

Cu toate acestea nu se va pute încungiura înmulțirea sarcinilor. În anul acesta se vor cere érași câte-va milioane mai mult pentru cheltueli militare comune, cari de regulă aduc cu sine o creștere a bugetului pentru honveđi. Dér și multele clădiri noué, ce se fac în Budapesta, apoi expoziția mileniului și cheltuelile, ce le va cauza introducerea matriculelor de stat în Septemvire a. c., fac neapărată urcarea dărilor. Introducerea administrației de stat érași va aduce cu sine mari cheltueli. Guvernul modern, cu aparatele sale administrative, pretinde din an în an tot mai mult: ce sfârșit va avé această?

Pe lângă sarcinele nesuportabile, articolul constată și iritațiunea produsă în sinul populațiunii prin reformele bisericesci-politice. Dovadă crearea „partidei populare“ și luptele electorale dela Leutschau, Csakathurn și Neutra. Esecutarea acelor reforme va stîrni noué lupte aspre.

Aceeași iritațiune domnesce între naționalitățile nemaghiare, cu privire la cari ministrul președinte unguresc a țis, foarte încređut, că nu e îngrijat. Nisuița de-a trata aceste popóre ca indiviđi și nu ca corporațiunii, apare pe cât de nejustificată, pe atâta de greșită. Simțul comun și conștiința de rassă nu pot fi suprimate, séu chiar delaturate și ori ce încercare în direcția acesta n'a reușit, ceea ce e ușor de înțeles, pentru-că o asemenea suprimare a comuniunii de rassă este un act în contra naturei. Nemaghiarii sunt conscii de pericolul, ce-i amenință,

și de aceea se légă și mai strins de olaltă. Cumcă această apărare a naționalității nu însemnă o întărire și consolidare internă pentru statul ungar e învederat. Cum s'ar pute întări un stat, decât majoritatea cetățenilor săi e pătunsă numai de neîncredere față cu politica domitoare și cu minoritatea conducătoare?

La relele lipsei materiale, a iritațiunilor și luptelor confesionale și naționale, la periculele socialiste, — se mai adauge și antagonismul pe terenul dreptului public, ce-și află espresiunea în cultul nemésurat al lui Kossuth și în antipatia tot mai mare în contra Austriei.

Fôia germană țice apoi, că alegerea de deputat a lui Francisc Kossuth și agitațiunile stângerii extreme, sub a căror influință stă și partida contelui Apponyi, înăspresc raporturile între statele dualiste. Partida liberală guvernamentală mai are încă adî majoritatea numerică, dér structura ei internă este slăbită și sdruncinată. Fusiunea elementelor dinastice și amice pactului va fi peste puțin neîncungiurabilă și se va face și în contra contelui Apponyi, decât acesta nu va ceda din pretensiunile sale neacceptabile. Momentul decisiv va fi la viitoarele alegeri dietale.

E încă nesigur, decât cabinetul Banffy va conduce aceste alegeri, ori nu. Sigur este numai, că guvernul și partizanii săi vor avé o poziția foarte grea la viitoarele alegeri, căci contrarii sunt peste măsură mulți și conducerea sigură și norocósa lipsește. Până la 1896, anul mileniului și a marilor festivități, nu se vor mai crea legi noué mai însemnate. Cu acest an însă se termină și mandatul dietei actuale și vor veni țilele rele ale alegerilor generale. Cine știe, ce vor aduce acestea cu sine!

Acesta este cuprinsul espunerii-

lor diarului „Allgemeine Ztg.“ asupra actualei situațiunii în statul ungar. Fôia germană pune, vedem, mari speranțe în fusiune și crede, că viitoarele alegeri vor aduce cu sine această fusiune și póte un cabinet Khuen-Hedervary. Un lucru însă nu înțelegem: cum adecă în cazul acesta s'ar pute aduce o schimbare a situațiunii așa, ca relele, de cari s'a amintit mai sus, precum greutatea dărilor, nemulțumirile confesionale și naționale, pericolul socialist etc. să se îndrepteze, ori chiar să înceteze? Pentru așa ceva e delipsă, credem, o cură mai radicală, decât fusiunea partidelor dinastice și amice pactului.

CRONICA POLITICĂ.

— 17 (29) Aprilie.

În 25 și 26 Aprilie n. dieta ungurescă s'a ocupat pentru a treia oră cu proiectele bisericesci respinse de camera magnaților, adecă cu recepțiunea Evreilor și cu liberul esercițiu religionar

Desbaterea asupra celui dintăiu proiect s'a făcut fără mult șgomot și numai un singur deputat (Vajay) a vorbit contra proiectului. La votare 20 de deputați au fost contra. Partidele opoziționale însă au fost pentru proiect. Contele Szapary a făcut propunerea, ca proiectul să se trimită comisiunii dietale respective, ca să-l încadreze în proiectul despre liberul esercițiu religionar, cređind el, că în forma acesta s'ar delatura veleitățile camerei magnaților. Ministru Wlassics însă a declarat, că acesta nu se póte. La votare proiectul a intrunit majoritate absolută, votând pentru el și Francisc Kossuth. În ședința dela 26 Aprilie s'a desbatut proiectul despre liberul esercițiu religionar din care, cum se știe, camera magnaților a eliminat paragraful despre neconfesionalitate. Referitor la acest proiect, au intrat la birou patru propuneri: comisiunea de culte a propus, ca parlamentul să aprobe textul camerei magnaților, suplinind, ce acesta a lasat, și astfel să-l trimită camerei magnaților;

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

O legendă necunoscută a Inverii.

De Petru Jens Jacobsen.

(Fine.)

Bergamolienii s'au grupat la un loc, privind cu uimire și neliniște conductul. Fete desfrănate, roșaticice, stăteau vis-a-vis de figurile palide; priviri ostenite de escese cădeau a lene dinaintea ochilor viși schinteiștori; gurile hulitorilor de Dumneđu rămaseră închise la auđul imnurilor.

Și fiă-care sbiciu e sângerat.

Un sentiment de mirare cuprinse pe popor la această vedeniă. Sentimentul acesta însă nu ținu mult, ei îl scuturară. Unii recunosceau între purtătorii de cruci pe papucarul nebun din Brescia, și îndată începură să-și bată joc de ceta întré. Dér în sfârșit aflară ceva nou și distracție în scena această, deci merseră pe urma cetei, care o luase spre dom; se părea că urmăresc o ceta de comediantii, séu pe nise ursari.

Și cum mergeau ei astfel, îi cuprinse amărăciunea; ei se simțeau atât de treji, fiind-că bine șoieau, că papucarii și croitorii au venit aici, ca să se convertésoă, ca

să se roge și să vorbească astfel de lucruri, ce ei nu voiau de loc să audă.

Intre Bergamolienii erau doi filosofi cărunți și slabi, cari făceau sistem din nedumneđeire; acestia ațitară așa de mult amărăciunea vulgului infuriat, încât ținuta acestuia, când s'apropiă de biserică, deveni cu fiă-care paș tot mai amenințătoare, mânia lui isbucnia tot mai vehement și puțin a lipsit, ca să atace pe croitorii cu sbiciurii. La câteva sute de pași dela biserică eși o ceta întré de bețivi dintr'o cărciumă și ridicându-se unii peste capetele și umerii altora, se puseră înaintea procesiunii și cântând, răcnind mergeau înainte făcând fel și fel de prostii; unul dintre ei, dând rôte ca lăeții din corturi, se urcă pe treptele bisericii. Ceilalți rideau și se îmbulđiră după el în interiorul sanctuarului.

Cei cari eșiseră din oăroiună își continuară batjocurile lângă altarul principal O calfă de măcelar, sdravén și musculos, luă un șort alb și-l puse pe umeri, ca un fel de halat, și-l legă după grumađi, apoi ținu o slujbă, care gemea de cuvinte nebune, sălbatiche, blăstăménd și injurând pe Dumneđu; lui îi sta în ajutor un mic bêtrán, care deși gras, era foarte sprinten; el esprima cele mai desfrănate cuvinte, ingenunchia în

mod neuviincios, întorcea spatele altarului și se juca cu olopoțelul, ca un clown cutichia, ér cu cădelnița da rôte în jurul său. Într'aceea ceilalți bețivi zăceau pe trepti, riđend cu răcnete și turbând în beția.

Intréga biserica ridea și batjocurea pe streini; unii le țiceau să bage bine de semă, oșoi póte se vor înțelepți din această slujbă, pe care o dau dumneđei din Vechiul-Bergamo. Blasémații acestia nu-și făceau haz întru atâta de injurăturile lor asupra lui Dumneđu, cât mai mult de aceea, că această próstă comedii a lor, era spin în inimele străinilor blândi.

Credincioșii răsaseră în naia bisericii. Pe ei îi mușca durerea, în inimele lor ardea ura și poita de résbunare; cu privirile și cu mânilor implorau pe Dumneđu, să résbune totă batjocura, ce i s'a făcut aici în casa lui proprie; ei mor cu bucuriă sub povara credinței, numai să se résbune, să-și arete El gloria, și de pe buzele ateilor să stórcă țipetele înfiorării, a desperării și a întărțiatei păreri de réu.

Se auđi cântarea Miserere și se părea, ca și când prin fiă-care accent ei ar cere plóia de foc și puioasă, care a pustiit Sodoma, acea teribilă plóia prin care Samson a derimat stâlpii casei Filisteilor.

Ei se rugau prin grai și prin căntare, cu umeri goi și prin plesnete de sbiciuri. Ingenunchiau rënduri de rënduri desbrăcați până la bréu și pe spetele sângeróse plesnindu-se cu vergi de spinii.

Să bâteau pe ei înși-și în mod sălbatic și nebun, așa încât sângele țışnea în picuri mari sub sbiciurile sunătoare. Fiă-care lovitură era o jertfă adusă lui Dumneđu. Li-ar fi plăcut să se stăție în mii de bucăți sângerătoare înaintea feții celui preainalt. Corpul acesta, cu care au păcătuit contra poruncilor, las' să sufere, să espieze și să se prefacă în nimic. Las' să vadă Dumneđu, cât urese ei corpul, las' să vadă El cum s'au făcut canii, ca să-i umble în vóia, ba mai pe jos și decât canii pentru voința Lui, în viermi netrebnići, cari înghit pulverea pe urma picioarelor Lui! Lovitură după lovitură — până ce brațele lor cad obosite, ori sunt cuprinși de șgăriuri. Ei zac acolo rënduri, rënduri cu buze spu megânde, ou ochii ce scânteie nebuni, ér din trup curgénd párae de sânge.

Și cei ce vedeau această, simțiră îndată bătăi de inimă și observară, că fața lor se roșesce și respirul li-se stringe. Ca și oând pe sub pielea capului lor s'ar fi strecurat

comisiunea justițiară a propus, ca dieta să susțină întreg și neștirbit textul original al proiectului; a treia propunere este a contelui Iuliu Szapáry, care ar dori, ca §-ul despre neofesionalitate să fie dat la o parte din proiect, și ținerea în evidență a celorlalte două propuneri să se facă pe calea ordinațiilor; în fine a patra propunere este a lui Polony, care recomandă dietei să primască textul votat de camera magnaților, asigurând prin această ridicarea la valoare de lege a proiectului. La votarea, ce s'a făcut în 27 Aprilie, camera a respins toate propunerile aceste, afară de aceea a comisiunii justițiară — prin urmare proiectul se va trimite nealterat și în textul original camerei magnaților. Astfel s'a petrecut, în scurt, și a treia dezbateră — într'un an — asupra acestor două proiecte bisericose. Suntem curiosi a vedea, ce va face cu ele camera magnaților. Le va respinge ori nu și pentru a treia oară?

Ministrul de agricultură, Andor Festetics, va așterne în curând camerei proiectul asupra regulării apelor din Ungaria. Lucrările de regulare, care se vor face în timp de 10—12 ani, se vor începe la Dunărea de mijloc, apoi se vor continua la Tisa, și în fine la riurile laterale ale Dunărei și Tisei.

Convenția de pace încheiată între China și Japonia zace acum înaintea împăratului Chinei și a miniștrilor săi. Din mai multe părți ale imperiului s'au trimis proteste și memorande contra convenției. Cum amintisem și în telegrama de altăieri, starea în Peking e foarte critică și se tem toți; că armata se va revolta. De altă parte Japonezii sunt foarte supărați din cauza protestului celor trei puteri: Rusia, Franța și Germania, în care acestea pretind, ca Japonia să abdică la pretensiunea de a i-se încorpora peninsula Liao-Tung, de unde Pekingul în orice timp poate fi amenințat. Anglia și Italia s'au abținut dela protest, nevoind a-se amesteca în afacerile strict private ale Japoniei.

Venirea noului Metropolit.

D-l Vicar capitular din Blășiu Ioan M. Moldovan, a adresat către clerul și poporul din arhidieceasa gr. cat. următoarea circulară.

Onorate în Christos Frate! Pătruși de mare bucurie și mângăere și de vii simțăminte de mulțumită către preabunul Dumnezeu, aducem la cunoștința veneratului Cler și a iubitelui nostru popor arhidiececesan, că scaunul arhidiececesan și mitropolitan gr. cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, devenit vacant prin mărtașă neuitată și feroicului în Domnul Arhidieceps și Mi-

tropolit Dr. Ioan Vancea de Butesa, și-a căpătat erăși Archiereu demn de ilustrii antecesorii.

Maiestatea Sa Preagrațiosul nostru Împărat și Rege apostolic, luând în păruțescă considerațiune voturile Clerului întrunit în Sinodul electoral dela 16 Aprilie 1893, prin prealalta Sa hotărâre din Viena de dto 9 Novembre 1894 s'a îndarat a denumi preagrațios, de Arhidieceps și Mitropolit al nostru, pe Preasfințitul Domn Dr. Victor Mihályi de Apsa, Episcopul Lugoșului, Conte Roman, Prelat domestic al Sfinției Sale și Asistent la Tronul Pontificiu, carele în calitatea sa de Arhidieceps și Mitropolit a depus jurământul de fidelitate în mâinile Maiestății Sale la 7 Februarie a. c.

Prealaltei denumiri din partea Maiestății Sale a urmat nu de mult și preoșterea din partea Sfinției Sale Preafiericitiului Părinte Leo al XIII, Papa dela Roma, carele în Consistoriul secret dela 18 Martie a. c. s'a îndarat a încuviința trecerea denumitului Arhidieceps și Mitropolit dela scaunul episcopesc al Lugoșului la cel arhidieceps și mitropolitan de Alba-Iulia și Făgăraș.

Ast-fel nimica nu mai lipsesce, ca Preasfințitul nostru Mitropolit să pōtă fi introdus canonicese în scaunul său mitropolitan, și noi sperăm, că peste scurt timp vom avē fericirea de a vē notifica tuturor dăia intronisării iubitelui nostru Archiepiscop, ēr până atunci dispunem următoarele:

1. Ori unde la cultul divin trebuie să se amintescă după rital bisericii nōstre numele Episcopului diecesan, de aci înainte să se amintescă: „Preasfințitul Arhidieceps și Mitropolit nostru Victor“.

2. În prima Duminecă după primirea acestui circular, în tōte bisericile de pe teritoriul Arhidiecesei nōstre să se țină liturgie solemnă, după care să se cânte Doxologia cea mare, ca mulțumită ferbinte Preabunului Dumnezeu, pentru-că a ascultat rugăciunile nōstre, dându-ne de Arhidieceps și Mitropolit nostru Victor.

Blaș din ședința consistorială ținută la 23 Aprilie 1895.

Ioan M. Moldovan m. p.
Vicar Capitular.

Lealitatea și fructele ei.

Sub acest titlu un diar vienez scrie un interesant articol asupra *Sașilor ardelenți*, din care articol reproducem aci următoarele:

Pe la mijlocul secolului al XII-lea coloniști germani din Flandria și de prin ținuturile Renului de jos, se aședară în „pustiitatea dincolo de pădure“, cum numiau ei Ardēlul. Aci s'au fundat ei orașe

și sate bogate, provădute cu drepturi și libertăți. Prin tōte timpurile Sașii își păstrară autonomia „Königsboden“-ului lor. În fine însă le bătū ōra. Maghiarismul cu politica sa de naționalități volnică nimici constituția Sașilor, împărți pământul lor, și noua organizare fū dusă în deplinire conform diotatelor maghiare, cari sfērticară totalitatea națiunii săsesei din Ardēl, și singuraticele părți le supuse influinței directe a partidei guvernamentale maghiare.

Sașii sunt un popor, care nu s'a abătut niciodată de pe cărarea lealității. Cu tōte acestea însă libertățile lor de odinōră, astăzi nu mai esistă, ei au cădūt jertfa politice maghiarisătore, și nu le va mai ajuta nimica, decă ei contēzā la — Viena.

Dealtimețrele Sașii, decă le pōte servi spre mângăiere, mai află în țerile de sub corōnă sf. Ștefan numeșoi soți de aceeași sōrte, cari încă au fost în tōte timpurile leali, și cari acum se bucură de rēsplata fāurită după conceptul maghiar. Sōrtea popōrelor nemaghiare, sub domnia maghiarismului, nicī decum nu se îmbunătățesce prin meritele, ce și li-au cāștigat ele prin lealitatea lor nestrāmūtată pentru imperiu. Ceea-ce pretind Maghiarii, nu este alipire și lealitate față cu imperiul, ci lealitate față cu maghiarismul, pe care Maghiarii voesc sē-l vadă manifestat prin aceea, că desnaționalizezā pe celelalte popōre în hatărul ei, cāci dōr în Ungaria numai sub Maghiari e bine!

Sașii, în fața politice de nivelare a Maghiarilor, s'au făcut diferite speranțe false în privința siguranței proprii, bāsându-se pe cultura lor, pe drepturile lor, pe lealitatea lor, și în fine pe conaționali lor din Viena. Însē liberalii germani sunt aliații Maghiarilor. Nimeni sē nu se înșele: Maghiarii nu-și bat capul cu nimic alt-ceva, decāt numai cu avantajele lor naționale; întrēga lor politică e precisată de momentul naționalității, și tendința lor față cu Sașii este de ai prepara, ca jertfe pe altarul maghiarismului singur fiericior.

SCRIRILE ȚILEI.

— 17 (29) Aprilie.

Averea statului ungar. Curtea de Compturi din Budapesta a pregătit țilele aceste bilanțul despre averea statului ungar. „Magyarország“ e informat, că după acest bilanț, întrēgā averea statului ungar este: 2630 milioane fl. active, față cu 2295 milioane pasive, adecā avere curată de 334 milioane florini. În anii din urmă singuraticele ramuri ale visteriei statului au fost foarte productive, sporind averea statului cu 75 milioane. Cea mai mare parte a averii statului o formēzā proprietățile de stat și imobilele.

Foc mare. Din Murēș-Ludoș ni-se scrie, că acolo a isbucnit ieri un foc grozav, care a pricinuit pagube de multe sute de mii. Au ars cei mai avuți proprietari români. Corespondentul nostru ne promite amēnunțe asupra acestei marē nenorociri.

Archiducele Albrecht și veteranii dela Custozza. Archiducele Albrecht a lāsāt prin testament o sumă considerabilă pentru ostașii veterani, cari au luat parte la luptele dela Custozza. Ministrul de rēsboiu a adresat o circulară către tōte comandele întregite de corpuri din Austro-Ungaria, ca să cerceteze după acei veterani, cari au luat parte în lupta nimită. Probabil, că se vor înșina mulți ostași veterani, de cari marinimosul archiduce nu și-a uitat.

La ocuparea scaunului mitropolitan în Bucovina. Diarul „Galitanin“ anunță, că ca următor ai decedatului metropolit gr. or. din Bucovina, Morariu-Andrievici se amintesc profesorul de universitate și archimandritul Repta și vicarul general mitropolitan Ciupercovici. Pentru demnitatea de vicar general ar fi designat archimandritul Filipovici.

Procese de presă. Pentru luna lui Mai s'au fixat deja de către tribunalul din Budapesta trei procese de presă. La 2 Mai se va pertracta procesul avocatului Rudolf Marcovici, despre care se dice, că ar fi atacat în diarul „Narodnie Noviny“ pe judecātorul de cerc din Turoș-Sân-Mărtin, cu numele Nicolau Fekete. La 9 și la 26 Mai se vor pertracta două procese socialiste pentru agitare.

Consultarea, ce s'a ținut ieri în Casina română din loc, a avut ca rezultat, că s'a decis ca societatea pentru fondul de teatru român să fie invitată a-și ținē adunarea generală din anul acesta aici în Brașov. S'a și ales un comitet de 15, care va avē să se pună în înțelegere cu biroul societății și să facă lucrările pregătitoare pentru primire.

Prima Mai și muncitorii. În mai multe orașe dela noi, muncitorii proiectaseră a serba ția de 1 Mai prin meetinguri populare, vorbiri, conducte cu țorțe etc. În Budapesta se împărțiseră în cauza această placate, prin cari muncitorii erau provocați în termini fulminanți, de-a sērbători ția de 1 Mai în modul cel mai impunător. În fața acestor pregătiri, ministrul unguresc de interne a dat ordin de-a se opri orice adunări, ori conducte cu țorțe, pe cari muncitorii ar voi să le aranjeze la prima Mai în ori care parte a țerei.

un rece fior, ēr din genunchi le peri puterea. Scena această le răpi sufletele.

În interiorul bisericeii domnia o tăcere adencă și de-odată se făcū o mișcare liniștită prin mulțime. Atunci se ridică unul dintre străini, un tinēr călugēr, oa sē țină o cuvēntare. Fața lui era albă, ca pânza, ochii lui negri schintăiau, ca un foc ce adōrme, în jurul buzelor lui însă trāsurile seriōse și înșepenite de durere, păreau, că nu sunt trāsuri de față omenescă, ci nisce brațe sculptate în lemn.

Brațele lui slabe și bolnăvicioșe și le ridică spre cer, ca să se rōge; mănecarele vesmēntului său negru lunecară în jos pe ele.

Apoi începū să vorbescă. El vorbea despre infern spunēnd, că e infinit; vorbea despre lumea părăsită a chinurilor, pe care trebuie s'o suferē fi-care osēndit și s'o umple cu vaetele lui; vorbea despre marea de foc cu pucioșă, despre câmpurile cu scorpii și despre flacările, cari se lipesc de corp, ca o manta, apoi despre acele flacări tari, ce pătrund în trup, ca o frigare.

Adencă tăcere domina. Reținēndu-și respirul, fi pândiau cuvintele, fiind-că vorbea astfel, oa și când li-ar fi vēdūt cu proprii sēi ochi. Și ei se întrebau în sine: „Ōre nu este aceasta unul dintre acei osândiți, cari

au fost trimiși din gura iadului între noi, oa să dea dovadă înaintea nōstră despre ei?“

El predicā apoi mult despre lege și despre rigōrea legii, care trebuie ținută în tōte amēnunțele ei, cāci fi-care esces pēcātos sē încrestēzā cu rigōre.

Apoi continuā:

„Dēr voi diceți, că Christos a murit pentru pēcatele nōstre, deci nu mai stām înaintea legilor. Eu însă vē dīc vouē, că nicī unul dintre voi nu va putē înșela iadul, și nicī unul din dinții rōiei infernului nu va încungiura carnea vōstră. Voi ați făcūt crucea Golgothēi, veniți, veniți, și o vedeți! Vē voi conduce la Golgotha. În țī de Vineri l'au imbutușit afară pe pōrtă și puseră pe umerii lui greutatea crucei; l'au condus la o colină de pământ de dinaintea orașului și mergēnd cu cetele după el, sculară cu picioarele lor praf mare, care acoperi orașul cu un nor roșu mare. Și i-au sfășiat hainele și l'au desbrăcat, cum se obișnuesc a face judecātorii cu cei fără de lege, desbrăcându-i în ochii tuturor, ca fi-care sē vadă corpul, ce-l duc la locul de pierdare. Și l'au întins pe cruce, ținându-i brațele cu câte un piron de fier și picioarele puse cruce. Și ridicară crucea într'o gaură și umplură gaura cu instrumentele și bucățile de lemn din jurul cru-

cei, ēr cei ce făcură această își traseră pālăria pe față, nu cumva sângere, ce țişnea din mâinile lui, sē sară în ochii lor. Și Christos privind la ostași vēdū, cum ei aruncă sortii asupra cămeșii lui, și privi apoi peste întrēgā cēta ohiuitoare, pentru care suferia, ca s'o mântuească. Și cei ce priviau de jos asupra suferitorului și vēdūră de-asupra lui tabla pe care era scris: „Iesus regele Judeilor“, il batjocuriau dicēnd: „Ētā, decă poți dērima biserica și în trei țile s'o zidesci ērāși, ajutā-ți acum ție. Decā ești fiul lui Dumnezeu, scobōră-te de pe cruce!“ Și așțit la mână unul născut fiu al lui Dumnezeu, și vēdēnd, că nu e vrednic de mântuire mulțimea, care locuesce pământul, își smulse picioarele din ouie, din mâinile lui rupse pironetele, încāt crucea se strimbă ca un cerc. Și Christos sārind pe pământ își apucă vestmintele și cu mână regescă își luā mantaua pe umeri și se înălță la ceruri. Crucea sta golă și opera mântuirii nu fū desăvērșită. Nu este mijlocitor între noi și Dumnezeu; n'a murit Christos pentru noi pe cruce, n'a murit Christos pentru noi!“

Apoi tăcū.

Esprimānd cuvintele din urmă, se plecā asupra mulțimei cu buzele și mâinile întinse.

Calfa de măcelar se imbulđi înainte,

și ridică amenințator pumnul și palid ca un mort strigā: „Călugēre, călugēre, restigni-l-vei pe el ērāși, restigni-l-vei!“ Din dosul lui se auđi murmurul: „Da, da, restignesce-l, restignesce-l!“ Și din fi-care gătlee se înălță spre cerimea bisericeii glasul amenințator și poruncitor: „Restignesce-l, restignesce-l!“

Călugērul privi în jos, cu brațele ridicare, la fețele palide, la deschidētura nēgră a gurilor, din cari dinții străluciau, ca cei ai animalelor sălbatiche, și într'un moment de extas își întinse brațele cătră cer și rise. Apoi se scobori din locul, de unde vorbi, omeniți lui înălțară praporii de foc și crucele negre, și imbulđindu-se afară din biserică, se retraseră peste piață prin deschidētura porții turnului.

Locuitorii din Vechiul-Bergamo priviau după ei, cum se cobōră pe cōsta muntelui. Vēl de neguri acoperea calea pietrōșă și pe zidurile roșii ale orașului se aruncau umbrele ascuțite ale crucilor mari negre, cari se mișcară în cōce și ncolo.

Din depărtare s'auđi din nou cāntarea. Câte-un prapor mai apărea în zarea întunecată a noului oraș, apoi conductul dispārū în depărtarea roșatecă a deșertului.

„Atentatul dela Bocsig“.

Procesul de calunziere contra „Magyar Hirlap“.
(După notițele luate la pertractare.)

(Urmare).

Ca al doilea martor a fost ascultat *Vice-comitele Szatmáry Gyula*: Pe acusat. îl cunoștea bine, și atât din punctul de vedere al caracterului, cât al purtării și al patriotismului, îl scie neescepționabil. Ca să fi agitat, nu știe nimic, din contră a auzit, că dânsul a îndemnat poporul să iese întru întâmpinarea M. Sale și să dea semn despre iubirea sa către Monarchul. La primirea regelui, poporul a și fost în dispoziție solemnă și însuflețită.

Președintele: Ai auzit despre pretinșul atentat? — *Audit*. — Făcutu-s'a cercetare criminală în cauză? — Nu, pentru că a fost drept vorbă despre una și alta, dâr nu era obiect de o cercetare criminală. — Despre părintele Papp n'a fost amintire în cele ce se vorbeau? — Nu.

Dr. Șt. Pop: Îmbunătățitu-s'a starea morală a bocșigenilor în decursul păstoririi părintelui Papp, și ce efect are activitatea lui?

— Activitatea dânsului o cunosc a fi foarte salutară, starea morală s'a mai îmbunătățit, dâr Bocșigul totuși nici aș nu e într'o stare ordinară.

Martorul *Monti Alajos*,

pretor al cercului Boroșineu, la întrebările președintelui spune, că pe părintele Papp îl cunoștea de om corect în toate privințele, de un preot foarte zelos, care în mod deosebit îngrijește de interesele credincioșilor săi. Despre fabula atentatului a auzit și dânsul prin 5—6 Sept. Nu i-a dat nici o importanță, a dispus însă gendarmilor pe cale privată, să cerceteze; i-au și telegrafat, că nu merită luare în seamă.

Dr. Șt. Pop întreabă despre originea fabulei. — Martorul spune, că ar fi eșit de la un Constantin Laț, care ar fi auzit-o dela mamă-sa. Despre un păpușar, dușman al părintelui Papp, nu scie, se o fi fabricat el.

La întrebările apărătorului *Robitzek*, martorul spune, că un *Blasko* cu numele a mărturisit înaintea lui, că el ar fi găsit culele scose din șin; dâr venia neconștient în contradicție. Într'altă și-a retras spusese și a mărturisit, că el singur a iscodit povestea cu atentatul, „sperând în'o remunerație său laudă“.

Martorul *Hieronymi Károly*,

fostul ministru de interne, acum consilier intim al M. Sale, dîse, că nu cunoștea pe acusat și numai de nume își aduce aminte. Asume s'a plâns către el, că „M. H.“ îl suspecționează cu atentat și agitație. Plângerea a dat'o vice-comitetului să facă cercetare și rezultatul să i-l comunice.

Președintele: În urma a ce ai dispus cercetare? — Nu sciu chiar bine în urma plânsorii d-lui Papp, său în urma articolelor lui M. H., eventual în urma amândurora. — *Audit*-ai Esc. Ta și de altcum despre atentat? — În Boroșbeș mi-a spus comitele suprem încă în ziua înainte de venirea regelui. — *Scii* Esc. V., că în d'lele acelea, d. Horváth Gy. s'au umblat pe la secretarul de stat cu o epistolă? — *Mi-a telegrafat-o* acesta baronul *Jósika S.*, nu sciu în B.-Sebes său în Kőszeg. — Esc. V. s'au fost de față la primirea M. Sale, cum a fost dispoziția poporului? — *Serbătorască*, n'a fost nici o disonanță. — *Fost* au și *Români* de față? — *Fost* atâția cât corespunde poporației. — *Strigat* au ei „éljen“ însuflețit? — *Românii*, după cum îi cunosc eu, nu se însuflețesc așa tare (olyan hangosan) ca de exemplu poporul magh ar. — *Ai Esc.* Ta convingerea, că primirea a fost demnă? — *Da*. — *Ai cunoscința*, că Papp s'au fi agitat poporul? — *N'am n'oi o cunoscința* să fie ațîțitor de aceia... (olyan izgágó).

Horváth Gy.: Aș vrea să întreb lucruri, care nu sunt chiar la timp, dâr se refer la apărarea mea.

Președintele: Până nu faci întrebarea, eu nu pot judeca să o admit, ori ba. Te fac însă atent să rămâi la întrebări, care au conex cu materia. — *Horváth Gy.*:

Scopul meu principal a fost, ca opinia țării să nu rămână în neliniște și nesiguranță. Voiam, ca guvernul să liniștească opinia publică. De ce ministrul de interne n'a făcut nimic spre acest scop? — *Președintele*: Aici ne ocupăm numai cu martorul *Hieronymi*, și nu apremiăm activitatea ministrului. — *Hieronymi*: Cu toate acestea dați-mi voie să-i răspund. Mi-au venit două arătări, una oficioasă de la direcțiunea trenurilor, alta neoficioasă. Cercetarea s'a pornit pe calea ei regulată. De aceea nu m'am ocupat cu ea, și nici aș nu m'aș ocupa în cas analog. Eu în s'era precedentă călătorisem pe aceeași linie, am auzit, că nu e nimic, și am lăsat lucrul să curgă în alvia sa, în competența direcțiunii trenurilor. — *Horváth Gy.*: Constat că cu epistola când am fost eu n'am cerut informații, am întrebat numai, că ăre interese mai înalte de stat nu stau în legătură cu această afacere? A doua oră întreb, de ce Esc. Ta n'ai aflat de datorința să liniștească opinia publică despre acel atentat? — *Hieronymi*: Dér de ce? — când *nică vorbă nu puté fi despre un atentat.*

(Va urma)

Concurs,

pentru primire în școlile de cadeți c. și r.

Ordinațiunea ministerului de războiu, pentru armata c. și r, Nr. 572.

Cu începutul anului școlar 1895/96 (15 Septemvre), se vor primi aspiranți în școlile cadelților, cam în următorul număr:

În anul I al școlilor de cadeți la Infanteria în orașele *Viena, Budapesta și Praga* — 100; în anul I al școlilor de cadeți la Infanteria, în *Karlstadt, Croația, Königsfeld* lângă *Brünn, Lobov* lângă *Krakau, Sibiu, Triest, Marburg* în *Stiria, Libenau* lângă *Graz, Pressburg* (Pojun), *Innsbruck* în *Tirol, Timișoara* și *Kamenitz* lângă *Peterwarodin* câte 30—50.

În anul I la Artileria 110

„ „ I „ Pioneri 50

„ „ II „ Cavaleria 80

„ „ III „ 30

În anii II, III și IV la Infanteria, în al IV-lea la cavaleria, asemenea în anul al II-lea la Artileria și Pioneri, se vor primi aspiranți numai întru cât se vor afla locuri.

În al IV-lea la Artileria și Pioneri nu se primesc aspiranți.

Condițiunile de primire sunt mai pe larg espuse într'o instrucțiune, care se poate procura din librăria *Seidel Sohn Graben Nr. 13* în *Viena* aici se vor aminti condițiunile primirii numai în general.

1. Dreptul de cetățen austriac său ungar, dovedit prin certificat de indigenat (*Heimathschein*);

2. Aptitudinea fizică, prin testimoniu medical documentată.

3. Viață nepătată, purtare morală mulțumitoare (documentată prin testimoniu dela școlă, său prin testimoniu dela autoritatea politică din cercul de unde este aspirantul).

4. Să fi ajuns etatea minimă; să nu fi trecut etatea maximală — (estras din matricule, atestat de botez)

5. Științe corespunzătoare (testimoniul pe anul 1893/94, testimoniu semestral 1894/95).

6. Obligamentul de a-și procura din propriile mijloce și a ține în stare bună toate rechisitele prescise. (La acesta se obligă printr'un Revers).

7) Depunerea la terminul prescis a banilor școlari, său bani pentru cal la cavaleria.

8) Obligamentul, că va servi peste 3 ani, adecă pentru ori care an în școlă, un an prezent de serviciu, peste cei 3 ani obișnuit.

Pentru a fi primit în anul I, trebuie să fi ajuns aspirantul 14 și să nu fi trecut al 16-lea an. Anul se scotesce cu 1 Septemvre. În an. 2-lea să fi ajuns 15 și să nu fi trecut de 17 ani; în anul al 3-lea să fi ajuns 16 și să nu fi trecut de 18 ani; în an. 4-lea să fi ajuns 17 și să nu fi trecut de 20 ani.

În casuri de considerare, o diferență de 4 luni în etate, nu împiedecă a fi admis la esamantul de primire. Pentru intrarea în an. I se cere însă neapărat să fi implinit aspirantul 14 ani.

Asentarea aspiranților deja primiți se va face după absolvirea școlii, adecă la eșirea regulată din școlă.

Pentru a dovedi o pregătire științifică corespunzătoare, fiă-care aspirant are de a aduce testimoniu școlar, pe lângă care va fi supus la un esamen de primire.

Testimoniile au să dovedescă că aspirantul a absolvat clasele următoare ale unei școle reale său a unui gimnasiu, cari posed dreptul unei școle publice, cel puțin cu calculul general *indestulilor* (genügend).

Special pentru școlă cadelților la Infanteria anul I se cer 4 clase inferioare, la Cavalerie, anul II 5, clase, la Artileria și Pioneri 5 clase.

Clasele dela școlile comunale din Ungaria organizate după legea din 1868, în privința intrării în școlă cadelților, au tot același drept ca și clasele corespunzătoare ale școlilor medii.

Pentru a fi primit în anul I, la Infanteria, Cavalerie și Pioneri, are aspirantul să depună un esamen din obiectele următoare: 1) Limba germană, 2) Arithmetica și Algebra, 3) Geometria, 4) Geografia și 5) Istoria, în astfel de estindere precum se propun acele obiecte în clasele inferioare ale școlilor medii.

Esamenul se depune în limba germană; însă acei aspiranți, cari vin dela școli unde limba de propunere nu este cea germană, au dreptul de a depune esamenul în limba maternă; totuși trebuie să scie limba germană în astfel de măsură, ca să pôtă urma prelegerile.

Pentru a intra în anul IV la cavaleria, aspiranții mai trebuie să scie călări.

Taxele școlare sunt:

a) pentru fiii de oficeri de toate categoriile, pentru fiii preoților-militari evangelic și gr.-orientali, a amployaților militari, pentru fiii suboficerilor și a acelor gaști, cari nu sunt în clase împărțiți (d. e. protosul) fiă în activitate, pensiu sau în statul invalidilor, făcând parte din armata comună, marină său armata teritorială (Landwehr său honvegh) plătesc anual numai 12 fl.

b) Fii oficerilor în rezervă, a celor din armata teritorială neactivă, a oficerilor în statul afară de serviciu (ausser Dienst), fii amployaților de curtea imperială și amployați de stat și a servitorilor dela curte și din oficiile de stat, plătesc anual 60 fl.

c) Fiii altor cetățeni austriaci său ungar plătesc anual 120 fl.

În cas, că copiii acelora sub b. și c. numiți se vor primi în școlă de artileria, său de pioneri, se reduce taxa la 40 fl. resp. la 80 fl.

Taxa școlară este de plătit înainte în 2 rate, în 15 Septemvre și 1 Martie, la comanda acelei școle, unde a fost aspirantul primit.

Acei aspiranți, cari vor fi primiți la cavaleria, au de plătit în anul II, peste taxa susnumită, 100 fl., în al III-lea și al IV-lea an încă 200 fl. pentru susținerea cailor și rechisitelor de călărit la așa numitul fond de equitațiune. Suma acesta se plătesce de-odată și înainte la începutul anului.

Anul I îl fac toți cavaleriștii la o școlă de infanteria.

Ori-care aspirant, care a petrecut anul în școlă militară și după absolvirea acesteia se va împărți în armata comună, are, în sensul legii militare § 21, să servescă pentru tot anul în școlă absolvat, un an prezent în armată, afară de cei 3 ani ordinari. Pentru obligamentul acesta, nu se cere un revers.

Acei aspiranți, cari nu absolvă anul, sunt scuțiți de obligamentul acesta.

Supliciele, cari au să fie provădate cu un timbru de 50 cr., se vor trimite, până în 25 Iulie 1895, la acea comandă a școlii de cadeți, unde doresce aspirantul a fi primit.

Spitalul de ochi din Brașov.

Despre activitatea spitalului de ochi r. u. teritorial din Brașov în anul 1894 publicăm următorul raport:

În decursul anului 1894 au stat în căutarea spitalului de ochi al statului 508 bolnavi, și adecă 278 bărbați și 230 femei; afară de aceștia au fost tratați ambulatoric și gratuit 416 bolnavi.

După naționalitate, bolnavii au fost: 299 Maghiari, 140 Români, 65 Germani și 4 de alte naționalități. După comitate: 180 bolnavi au fost din comitatul Treiscaune, 157 din com. Brașovului, 54 din com. Târnavei mari și mici, 35 din com. Oșorheiului, 29 din com. Ciucului și 3 din alte comitate.

S'au vindecat 303 bolnavi, la 187 li-s'a ușurat bôla, ér un bolnav a rămas nevindecat; la finea anului au rămas în cură 17 bolnavi de ochi.

Faptul, că un număr mare de bolnavi nu sunt trecuți, ca deplin vindecați, se explică de-acolo, că mulți bolnavi (279) au suferit de trachomă (bôla egiptiană), o

bôla, care pentru vindecarea completă preține în cele mai multe casuri un timp de mai multe luni, une-or chiar ani întregi. Casurile de trachomă în majoritatea lor au fost grave, complicate cu afecțiuni grave ale corneei; casurile ușore, la cari a fost afectată cu deosebire conjunctiva ochiului, au fost tratate mai cu seamă ambulatoric.

În total s'au făcut 134 operațiuni la ochi și adnecele lui. La cataractele mature s'a făcut de obicei operațiunea cataractei (albeții) într'un timp cu iridectomie (excisiunea unei părți din membrana iris). La persoane prea înaintate în vârstă, la pacienți, cari au pierdut deja un ochi, și în fine, în casuri când cataractele nu erau deplin mature, operațiunea s'a făcut în două timpuri, anume mai întâi s'a făcut iridectomia preparatorie și după 6—8 săptămâni operațiunea cataractei. În modul acesta s'a practicat operațiunea cataractei de 7 ori, ér în 38 de casuri s'a operat într'un singur timp.

Operațiuni de cataracte complicate s'au făcut 3. Estrațiunea lineară simplă de 2 ori. Discisiuni prin sclera s'au făcut de 4 ori. În total operațiunea cataractei s'a făcut prin urmare de 54 de ori. Toate operațiunile au avut un rezultat bun; în nici într'un cas nu s'a pierdut ochiul operat.

Iridectomia (excisiunea unei părți din membrana iris) s'a făcut de 25 ori, și adecă: 1) Ca operațiune preparatorie la cataracte de 6 ori (vindecate); 2) în casuri de glaucoma de 8 ori (7 casuri vindecate, 1 ameliorat); 3) pentru scopuri optice de 11 ori (vindecate).

Celelalte operațiuni se pot classa în modul următor: 4 casuri extirpațiuni de tumore din palpabrele ochilor; 5 casuri operațiuni la sacul lacrimal; 15 casuri operațiuni pentru trichiasis și distichiasis; 9 casuri de pterigin; 4 casuri operațiuni pentru strabism; 9 casuri de staphyloma; 3 casuri de enucleațiunea bulbului, 4 casuri de exenteratis bulbi (toate vindecate).

Operațiuni mai mici, precum d. e. canterisări pentru ulcere în cornea, etc. nu sunt cuprinse în numărul de sus al operațiunilor.

Numărul dîlelor de întreținere au fost 12,366; tacsă de întreținere 56 cr. pe și.

Și în anul acesta administratorul spitalului D-l Fr. Hellwig a îngrijit cu un zel laudabil pentru ordinea și curățenia, ér D-na Zaminer pentru hrana bună și sănătoasă a bolnavilor.

Dr. Iosef Fabritius, Dr. August Fabritius, doctor al spit. r. u. oculist.

Sciri telegrafice.

Budapesta, 29 Aprilie. Adunările de eră ale muncitorilor, ținute în cestiunea s'erbătoriei dela 1 Mai, au decurs în liniște, numai una a fost dizolvată.

Sigetul Marmăției, 29 Aprilie. Eră și astăzi furibundeză aci un foc. Mai multe case au ars. Se presupune, că focul a fost pus.

Epinal, 29 Aprilie. Numărul victimelor, cari au cădut jertfă esundărilor, trece peste 100.

Sevila, 29 Aprilie. Ducele de Orleans, care cu ocaziunea unei vânătorii cădă de pecal, se află acuma mai bine, cu toate că simte încă mari dureri.

Tokio, 29 Aprilie. Intre poporațiune domnesce mare agitare din cauza protestelor marilor puteri europene.

Nicaragua, 29 Aprilie. Trupele englese au debarcat. În orașul Corinto tâlfăie stégul Britaniei. Autoritățile orașenesce și locuitorii se refugiară. E de temut, că și Statele Unite nord-americane se vor amesteca în această cestiune.

Literatură.

În editura librăriei *H. Steinberg* din Bucuresci (Str. Șelari 18) a apărut: *Amințiri din Italia* (Giosuè Carducci), de *Neculai Iorga*. Ună volumă estetică, conținând vre-o șapte capitole diferite. Prețul 1 leu.

Memorii din 1848/49 de Vasile Moldovan, broșură elegantă, de 11 côle, format 8°. Prețul unui exemplar e: 50 cr. séu 1 corônă, plus 5 cr. porto postal; pentru România și străinătate 1 franc 50 bani. Comandele se pot face la adresa: *Traian H. Pop*, publicist, *Brașov* (Brassó) séu la administrația „*Gazetei Transilvaniei*”. Domnii abonenți ai „*Gazetei*” își pot procura această scriere *de-odată cu reînnoirea abonamentului trilarură la főia*.

In tipografia „*A. Mureșianu*” din Brașov a apărut: **Povestiri economice** despre grădinarit, economia câmpului, vierit și pădurit, de *Ioan Georgescu*. O carte foarte folositoare pentru plugari, scrisă în stil ușor de priceput. Cartea are 136 pag. și costă 25 cr. De vânzare la tipografia „*A. Mureșianu*” în Brașov, și la autorul în Scorei (p. u. Alsó-Porumbák).

DIVERSE.

Căsătorii duplă. Numărul din urmă al ziarului grecesc „*Hestia*”, raporteză următorea istoriără amusată, ce s'a petrecut de curând într'un sat de pe insula Tinos: Un tiner țeran iubesc o frumoșă țerancă, însă părinții acesteia nu vor să seie de-o cēsătorii a fetei cu amantul ei, și-i află un alt logodnic după placul lor. Se hotărăsc de-a se serba nunta în secret și la meul nopții, pentru-ca nenorocitul amant să nu seie nimio de ce se petrece. Sosesce preotul, so-

sesce nașul, cununile sunt gata și ceremonia începe. De-odată se deschide ușa și amantul fetei intră în casă. Toți sunt consternați. Amantul ia logodnica de mină și o trage la sine. In același timp amenință pe toți aceia, cari ar voi să se apropie de el, și logodnica nu se arată de loc surprinsă, séri mânăsă de întorsătura, ce-o luără lucrurile. Atunci preotul, vădënd, că o jalbă seriósă se prepară, pășesc în mijlocul societății și dice cu admirabilă presentă de spirit: „Voi să vă spun, amicii mei, că aici se petrece ceva. Tu, ficia mea, spune-mi pe care-l preferi:” pe acesta, séu pe celălalt? — Pe acesta! murmură tineră fată roșind. — Atunci vei lua pe acesta, fără voia ta, eu nu te pot cununa cu celălalt. Și pe când toți priviau cu gurile căscate și uimiți, popa sévriși cununia. In-țareea nașul, amicul exlogodnicului se apropia de el și-i dice cu glas tare: — „Mergem amice, nu mai sunt alte fete pe lume? Décă ea vré să se mărite cu acesta, n'are decât să-l ia. Tu poți să te căsătorești cu una mai bună. — Cu care? — Cu ficia lui X... Inse voi-va ea să mă ia? — Ea nu cere unul mai bun ca tine. Voi lua lucrul asupra mea. Pretendental părsit, încântat de noua combinația, părsesc imediat casa necredincioșe sale logodnice, urmat de nașul séu, ér în séra țilei următore el se cununa cu cealaltă fată.

Din „*Biblioteca pentru toți*” a librăriei Carol Müller din Bucuresci (Calea Victoriei 53) pe care am anunțat-o deja, a apărut vo-

lumul al 3-lea: **Căntece și plângeri**, poesii de Mihail Zamfirescu. Primele două volume apărute, pe cari le am anunțat înainte sunt: **Povești alese**, de celebrul scriitor *Andersen* și **Pasările noastre și legendele lor**, de *S. Fl. Marian*. Volumul viitor va fi: **Despre educația**, de Herbert Spencer, una din cele mai vestite și mai folositoare părți pentru toți căți se ocupă cu educațiunea. Fiă-care dintre aceste volume, atât ce bine alese, costă numai câte 30 bani (15 cr.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 27 Aprilie 1895.

Renta ung. de aur 4%	123.25
Renta de corone ung. 4%	99.30
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	126.40
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	104.—
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	125.25
Bonuri rurale ungare 4%	98.40
Bonuri rurale croate-slavone.	98.25
Imprum. ung. cu premii.	162.25
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	150.—
Renta de hârtie austr.	101.45
Renta de argint austr.	101.40
Renta de aur austr.	123.30
Losuri din 1860.	158.50
Acții de ale Băncei austro ungară.	1089.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	459.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	396.10
Napoleonori.	9.69

Mărci imperiale germane	59.67 1/2
London vista	122.20
Paris vista	48.40
Rente de corone austr. 4%	101.55
Note italiene.	46.95

Cursul pieței Brașov.

Din 29 Aprilie 1895.

Banonote rom. Cump.	9.65	Vënd.	9.68
Argint român. Cump.	9.60	Vënd.	9.65
Napoleon-d'or Cump.	9.67	Vënd.	—
Galbeni Cump.	5.75	Vënd.	—
Ruble rusești Cump.	—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	59.40	Vënd.	—
Lire turcești Cump.	—	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	—	Vënd.	—

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**

Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Anunțuri
(insertiuni și reclame)

Suntă a se adresa subscrierilor, administratiunii. In cazul publicării unui anunț mai mult de odată se face scădemânt, care crește cu câtă publicarea se face mai de multe-ori.

Administrațiunea „*Gazeta Transilvaniei*.”

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI”

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni.	3 fl. —
Pe șese luni.	6 fl. —
Pe ună an.	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni.	10 fr.
Pe șese luni.	20 fr.
Pe ună an.	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an.	2 fl. —
Pe șese luni.	1 fl. —
Pe trei luni.	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an.	8 franci.
Pe șese luni.	4 franci.
Pe trei luni.	2 franci.

Abonamentele se facă mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se voră abona din nou, să binevoiescă a scrie adresa lămurită și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „*Gazetei Transilvaniei*.”

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașov.

Sosirea trenurilor în Brașov:

- Dela Pesta la Brașov:**
  - Trenul de persoane: 8 ore dimineața.
  - Trenul accel.: 2 ore 9 min. după am.
  - Trenul mixt: 10 ore 25 minute séra.
  - Tr. exp. Român: 5 ore 07 m. dimineața.
- Dela Bucuresci la Brașov:**
  - Trenul accel.: 2 ore 18 min. după am.
  - Trenul mixt: 7 ore 1 minute séra.
  - Trenul accel.: 10 ore 37 minute séra.
  - Tr. expr. Român: 10 ore 19 m. séra.
- Dela Zărnești la Brașov:**
  - Trenul mixt: 7 ore 36 min. dimineața.
  - Trenul mixt: 1 ora 44 min. după am.
  - Trenul mixt: 0 ore 00 min. séra.
- Dela Brașov la Ch.-Oșorhei:**
  - Trenul de persoane: 3 ore 10 după am.
  - Trenul mixt: 8 ore 50 minute dimi.
  - Trenul mixt: 4 ore 50 min. dimi.

Plecarea trenurilor din Brașov:

- Dela Brașov la Pesta:**
  - Trenul mixt: 5 ore 8 min. dimineața.
  - Trenul accel.: 2 ore 45 min. după am.
  - Trenul de persoane: 7 ore 43 min. séra.
  - Tr. expr. Român: 10 ore 26 min. séra.
- Dela Brașov la Bucuresci:**
  - Trenul accel.: 4 ore 59 minute dimi.
  - Trenul mixt: 11 ore înainte de am.
  - Trenul accel.: 12 ore 19 min. după am.
  - Tr. expr. Român: 5 ore 14 m. dimi.
- Dela Brașov la Zărnești:**
  - Trenul mixt: 8 ore 35 min. dimineața.
  - „ ” 4 ” 55 m. după am.
  - Trenul mixt: 0 ore 00 min. séra.
- Dela Ch.-Oșorhei la Brașov:**
  - Trenul mixt: 8 ore 19 min. dimi.
  - Trenul de persoane: 1 ora 51 m. d. am.
  - Trenul mixt: 7 ore 20 min. séra.

Orele de cassă dela 8—1.

Giro-Conto
la banca
Anstro-Ungară.

„ALBINA”

INSTITUTŪ DE CREDIT ȘI DE ECONOMII

FILIALA BRAȘOVŪ

Cec-Conto
la poștă.
Nr. 505.

primesce depunerii spre fructificare pe lângă 4 1/2 % netto, solvind însași darea de interese;

sconteză polițe comerciale cu 5 1/2 %;

accórdă imprumuturi cambiale și cambial-ipotecari cu 6 %;

deschide credite în cont corrent sub cele mai avantagiöse condițiuni;

accórdă împrumuturi pe hârtii de valóre, monede, giuvaere și mărfuri cu 6 %;

cumpără și vinde cu prețurile cele mai convenabile monede și hârtii de valóre indigene și străine, în special de cele romănesci;

răscumpără fără nici o detragere cupóne, escomptează cupóne înainte de scadență, și

cumpără cu cel mai urcat preț cupóne dela efecte române;

efectuează în modul cel mai încasări și plăți pe piețele din țeră și mai culantă streinătate;

esecută în comisiune ori-ce însărcinări de bancă sub cele mai ief-tine condițiuni;

închiriază magazine și locuri libere de depou, pe teri-toriul său strada Gării Nr. 45, care, situatâ nemijlocitâ lângă gara drumului de fier de stat, e legatâ prin șine proprii cu acesta și investitâ cu dreptul de vămuire și cântărire oficiósă prin organele drumului de fier de stat;

primesce în calitatea sa ca reprezentantâ principală a so-cietății de asigurare EQUITABLE din New-York oferte pentru asigurări pe viêtă sub condițiunile favorabile, parti-culare a acesteii societăți.

Onorabileloră administrațiunii de fonduri și p. t. D-lorâ capitaliști le recomandâ pentru plasarea de capitale

Scrisurile fonciare de 5% ale „Albinei”

ale căroră cupóne se răscumpără semestrul fără nici o detragere, și cari se află de vânzare în cursul țilei a bursei din Budapesta, în piese de 500, 1000 și 2000 de corone. Comparëndu cursurile și produsul celoralte efecte indigene, se pôte sustinea cu totu dreptul, că

Scrisurile fonciare „Albina” de 5%

suntă adâ relativâ cele mai ief-tine și totodatâ mai productive din efectele cotate la bursa din Budapesta.

Bonitatea absolută a fonciereloră „Albina” e garantată prin valórea celú puținâ întreitâ a ipoteceloră pe basa căroră se esmită, prin fondulú specialú de asigurare a scrisurilor fonciare care e de fl. 200 000 și în fine prin totalitatea orí și cărei alte averi a institutului.

Orele de cassă dela 8—1.